

Христос Раждається!

Славте Його!

Людина — ясла для Слова

«Добре знаю, що дехто з вас дотепер сперечається на цю тему і одні роблять закиди, а інші захищають. Говориться про це свято багато. Одним не подобається, що воно нове, інші обстоюють, що старе, а навіть дуже старе». Святом, яке викликало непорозуміння, було Різдво Господа нашого Ісуса Христа. Місцем протистояння — Антіохія. Автором цитованих слів — Іван Золотоустий. В 386 р. в Антіохії вперше святку-

вали цей празник і золотоустий преподобний, посилавшись на авторитет Риму — «де мають добре знання тих речей» — обгрунтує нововведення. Не знаємо аргументів противників додаткового празника. Можливо, що вважали його зайвим, бо ж сам Золотоустий в проповіді на честь Філогена називає Епіфанію (Богоявлення) найважливішим з усіх свят, «урочистістю народження Христа в тілі».

Тисячу чотириста років пізніше така ситуація немислима. Ворогами Різдва є мабуть тільки найбільш фанатичні сповідники нехристиянських релігій. Але тут потрібна коректа. Мільярди любителів захоплюються не стільки народженням у тілі Божого Сина, що позбавленим релігійного виміру кількатижневим комерційним піком світського року. Філософ релігії Збігнев Міколейко, атеїст, Різдво без релігійного аспекту називає «пластиковим диснейлендом». Пара-

(Продовження на 4 сторінці)

Всесвітлішому, Всечеснішому Духовенству! Преподобним
Монахам і Монахиням! Дорогим у Христі Мирянам
Української Греко-Католицької Церкви у Польщі! Мир у Господі!

З нагоди празника Різдва Христового
та наступаючого Нового 2011 Року Божого
бажаємо усім Вам добра і миру у серцях, спокою, усіх благ
та Божого благословення у кожному дні Вашого життя.

Митрополит Кир Іван Мартиняк
Владика Володимир Ющак
Редакція БЛАГОВІСТА

Різдвяне Послання Владик УГКЦ в Польщі

Всечесним отцям-душпастирям, монахам і монахиням
та всім вірним Перемисько-Варшавської Митрополії УГКЦ

Христос Родився!

«Небо і земля нині з'єдналися, коли Христос народився. Нині Бог прийшов на землю, людина на небо вийшла, нині задля чоловіколюб'я, з природи невидимий став видимим тілом. Тому і ми прославляємо, кличучи слава Богові на висотах і на землі мир, що його дарував нам Твій прихід, Спасе наш — слава Тобі» (Стихиря на литії Різдва Христового)

Дорогі Брати і Сестри!

1. Як кожного року стаємо в дні Христового Різдва в молитовній задумі, з великою радістю в наших серцях перед іконою Христового Різдва і роздумуємо над глибокою таємницею приходу на світ Божого Сина. Це не тільки сама історія, але ця подія є уприсутнена в особливий спосіб через Боже слово, за яким є все Ісус Христос. Глибоко про це говорить Бенедикт XVI в найновішій Адгортації про Боже Слово

(Dei Verbum). Ісус — це єдине і остаточне слово Отця передане людству, і через це слово Бог сказав нам все нараз і не має вже більше до сказання. Це, що частинно говорив через пророків, висказав цілковито даючи нам все — свого Сина (пор. Dei Verbum. 14). Тому сьогодні і нам звіщається Добра Новина об'явлена пастирям і мудрецьям (пор. Лука 2.16). Вони отримали знак «ви знайдете дитя сповите, що лежатиме в яслах» (Лука 2.12).

(Продовження на 2 сторінці)

РІЗДВ'ЯНИЙ ПРИВІТ

Блаженнішого Любомира до вірних
Української Греко-Католицької Церкви

Дорогі у Христі!

Сьогодні — у неділю Святих отців — Євангеліє розповіло нам про родовід Ісуса Христа від Авраама аж до народження нашого Спасителя. Слухаючи цей докладний перелік поколінь, можна збагнути, що прихід Христа до людей був заздалегідь підготовлений, тобто Його поява на землі відбувалася за точним планом Небесного Отця. Навіть більше, не тільки народження, а й усе життя Ісуса Христа вже століття наперед було передбачене пророками. Приклад цього знову ж знаходимо у святому

Євангелії: коли три мудреці зі Сходу зупинилися в Ірода, щоб дізнатися, де народився новий Цар, він покликав книжників, які без тіні сумніву сказали, що Месія має прийти на світ у Вифлеємі Юдейським, «бо так написано пророком» (Мт. 2, 5).

Дорогі у Христі, звертаю на це Вашу увагу, бо, замислюючись над подіями щоденного життя, ми схильні думати, що вони стаються випадково. Ми часто вважаємо, що все могло б бути інакше. Інколи у нас створюється враження, що все довкола відбувається безконтрольно, що Господь Бог

(Продовження на 2 сторінці)

РІЗДВ'ЯНИЙ ПРИВІТ

Блаженнішого Любомира до вірних Української Греко-Католицької Церкви

(Продовження з 1 сторінки)

забув про світ. Однак наша віра, побудована на Божому об'явленні, дає нам протилежну відповідь: все, що відбувається в нашому особистому і суспільному житті, окрім гріха, відповідає Божому плану. Доказ цього знаходимо саме в життєписі Ісуса Христа, від обітничі Месії нашим прародичам у раю аж до Його славного воскресіння. Відтак виникає наступне запитання: чому Господь Бог допускає обставини, які є для нас неприємними чи навіть завдають нам великих страждань? Цього разу нам відповідає сам Ісус Христос в Євангелії від Луки, коли говорить про дальший розвиток історії та різні трагічні події, які мають статися в майбутньому. Його слова звучать так: «Це дасть вам нагоду свідчити» (Як. 21, 13). Якби не було голодних — нікого було б годувати, якби не було спраглих — нікого було б поїти, якби не було чужинців — нікого було б прийняти, якби не було хворих чи ув'язнених — нікого було б відвідати. Якби не було Різдва — не було б Великої п'ятниці та Воскресіння. Отже, все те, що відбувається довкола нас, навіть найбільш трагічне, — це Божий план для нас, який дає нам нагоду свідчити Христові, шукаючи правди, справедливості й добра.

Здавалося б, що ці думки не мають нічого спільного із радісним різдвяним часом, коли люди збираються за спільним столом, обмінюються дарунками, колядують, відвідують одне одного... Насправді суть великого празника Різдва Христового не в цих зовнішніх і швидкоплинних речах, — суть цього празника в тому, що Єдинородний Божий Син прийшов поміж нас, аби здійснити вповні план Небесного Отця для нашого спасіння. Тому моїм найбільшим побажанням для всіх нас є те, щоб ця правда, що з нами Бог, посідала головне місце у наших

Різдвяне Послання Владик УГКЦ в Польщі

(Продовження з 1 сторінки)

І ми завдяки слову отримуємо цей самий знак для нас і всього світу. А є ним, дорогі брати і сестри, людська природа Божого Сина; без прикраси в крайньому убожестві і приниженні покладена в яслах, цей знак відкриває і пояснює як Син Отця поєднався з нами назавжди, а ми з ним. Якщо ми приймемо цей знак, заради якого він вчиться жити в людському тілі, тоді Він навчить нас жити в Отці, як новонароджені діти, що з духа народилися, навчить нас жити Богом. Співаємо в Літургії «Ви, що в Христа хрестилися, у Христа одягнулися». Ісус приходить до своїх, і тому, хто Його приймає, дає силу стати Божою дитиною, дає можливість побачити Його славу і дає участь у вічному житті (див. Іван 1.11 і наст.). Те, що Адам гріхом закрит, Ісус своїм народженням відкриває для всіх. З великою силою Вселенський учитель підкреслює, що Боже слово стало Тілом і тепер Ісус говорить до кожного з нас «я твій, даю себе тобі, щоб людина могла Його прийняти і відповісти: я теж Твій (див. Dei Verbum 51). Божий Син не віддалений від нас, Він ототожнив з кожною людиною (Gaudium et Spes 22). Беручи на себе людську природу віддає себе людям на все, до самого кінця. Це є спосіб, дорога приниження Бога, щоб нав'язати живий контакт з нами, щоб слухати нас, починаючи від пастирів, мудреців, акінчаючи на останній

людині, яка буде у світі. В Ісусі можемо кликати в кожній хвилині до Бога: Отче, «а що ви сини, Бог послав у ваші серця Духа Сина свого, який кличе Авва Отче» (до Галатів 4,6 і наст.).

Дорогі Брати і Сестри! Яка це радість для кожного, давати Богові можливість в Ісусі бути для нас Отцем. У Різдві Ісуса бачимо цілу правду про Бога, але і про нас. Відповідаємо на цю Божу любов своїм життям.

2. Бачимо мале дитя, в якому зустрічаємо Бога, а хто Його приймає і вірить у нього, стає новою людиною. У Різдві Ісуса Христа святкуємо і своє народження християнина, як говорить св. Леон Великий у своїй проповіді на Різдво (Мова 26). Чому Отець дає нам улюбленого Сина? Тому, щоб ми були подібні Йому, щоб нас обожнити, наповнити ласкою, з'єднати з собою, але теж з другою людиною. Жити в єдності і любові з ближніми. Тому св. Павло у своїх посланнях називає християн святыми, а то нас зобов'язує до кращого життя. Він хоче нас вчинити щасливими назавжди, бо ми Його ікона. Хочє розділити з нами своє вічне життя, він приходить бідний, щоб нас збагатити, в пеленах, щоб нас зодягнути, з плачем щоб нас утішити.

3. Дорогі Брати і Сестри! По двох тисячах років у світі той самий Христос, що народився у Вифлеємі і надалі силою свого слова і силою

різдвяних святкуваннях, щоб ми зберігали її у наших умах і серцях протягом всього року і щоб вона робила наше життя зрозумілим, надавала кожній миті нашого земного існування спасенної вартості.

Дорогі у Христі! Наприкінці цього послання хотів би висловити до вас одне прохання, яке певною мірою пов'язане із різдвяними святкуваннями, оскільки стосується землі, на котрій — народився наш Спаситель. Сьогодні на Святій Землі, зокрема у Вифлеємі, християни, які вже становлять меншість, перебувають у невідрадному становищі. Ці люди очікують нашої підтримки.

Вірні нашої Церкви в Україні ще добре пам'ятають, що таке утиски і переслідування, бо потерпали від них ще кілька десятиліть тому. Разом із тим вони розуміють, яке значення має молитовна підтримка, що про неї вони просили своїх співбратів

і сестер, котрі на той час проживали закордоном. Звичайно, доля християн у Святій Землі відрізняється від тої, яку ми мали в минулих роках, однак вона все таки дуже тяжка і ми повинні їм допомагати. Поручаймо Милостивому Господові жителів тої землі, на якій воплотився Його Єдинородний Син, і християн — Його вірних послідовників. Нехай це буде для них наш різдвяний дар.

Найциріші Вам побажання, благодатного і радісного Різдва Христового!

**Благословення Господнє на вас!
Христос раждається!**

Київ, 2.12.2010 р. +ЛЮБОМИР

Доручаю всесеснішим та преподобним, душпастирям прочитати це послання в неділю Святих отців: 19 грудня у громадах, які святкують Різдво за григоріанським календарем, та 2 січня у громадах, що святкують за юліанським календарем.

Святого Духа продовжує свою присутність у світі «а я з вами по всі дні аж до скінчення світу» (Матей 28.20) В енцикліці «В надії ми є спасенні» Папа підкреслив, що саме Христос і Його Церква може дати світові надію і правду. А далі пише в адгортації про Боже слово, що в наших часах дуже важливо, щоб відкрити егзистенційну правду, що тільки Бог відповідає на прагнення людського серця і що Бог дає здібність до розв'язання проблем, з якими зустрічаємося в щоденному житті (див ADV 23). А у світі, який вважає Бога непотрібним або чужим, ми за святим Петром узнаймо, що Він має слово вічного життя (Dei Verbum 2).

4. Дивлячись на Святу Церкву, яка є прославленим Тілом Христа, має в собі Святі Тайни, в яких живе і діє Ісус Христос, треба нам придивитися Святій Літургії, яка є вершиною життя в Церкві і яка цю Церкву будує. Наша Церква має особливо багату Літургію. З історії знаємо як довго ви за цією Літургією і за Церквою тужили, як сотні кілометрів їхали до Хшанова, Білого Бору, щоб бути на Різдво і інші свята в церкві. Деякі старші люди говорять, що плакали в неділю як не могли бути на Службі Божій. Нині маємо свої церкви, достатнє число священиків, діти можуть учитися релігії в школах, маємо відданих душпастирів і сестер монахинь, але бачимо теж ознаки духа сучасної зляцізованої Європи: байдужність до святкування неділі, занедбання молитви, бажання ставити матеріальний добробут понад справи духові, занепад родинного життя, збільшення криз подружнього життя. Треба, Дорогі Брати і Сестри, пам'ятати і відкрити широко двері наших церков, хат і сердець на явище емігрантів з України, які, часто залякані, живуть на маргінесі нашого життя, терплять часто важкі умови праці. Є випадки кривдженя і тут слід нам захищати наших братів, боронити від

несправедливості. В міру своїх можливостей ставати в пригоді, помагати добрим ділом. Дуже часто є так, що співчуваємо Святій Родині, що не знайшла гідного місця до народження Сина, а в наших хатах теж бракує місця для старших, хворих і прихожих.

5. Цей самий Ісус живе теж і в наших родинях, де двох або трьох згромаджені в моє ім'я там я є присутній (Матей 18.20). А родина є домашньою Церквою. Під час наших єпископських відвідин по парафіях зустрічаємо наші родини, які живуть вірою, здоровою традицією, молитвою, плекають національну свідомість, які є прикладом і свідоцтвом Христа у світі. Так заохочуємо Вас, дорогі Брати і Сестри, зберігайте ці скарби, які Бог дає Вам у Ваших родинях. Пам'ятайте про недільну Святу Літургію, плекайте спільну молитву, читайте щоденно Боже Слово, пам'ятайте, що родина — це житло Бога в Дусі (до Ефесіян 2.22).

6. На завершення нашого послання, хочемо Вам всім: нашим Отцям монахам, монахиням, усім нашим родинам, людям старшим, хворим, молоді і дітям, бажати, щоб ці свята пережили з Ісусом і Його Словом, в Його присутності у Ваших серцях. Бажаємо, щоб Божий Син був для Вас силою і потіхою в нелегких умовах Вашого життя, а Мати Божа, яка прийняла Божого Сина і весь час провадить нас до нього, хай похилиться так само над нашою улюбленою Церквою і над Вами і хай провадить Вас усіх до свого Сина, до Вифлеєму.

Благословення Господнє на Вас!

+ ЮАН (Мартиняк)
Митрополит
Перемисько-Варшавський

+ ВОЛОДИМИР (Ющак)
Єпарх Вроцлавсько-Гданський

Дано дня 25.12.2010 (7.01. 2011) р. Б. у Перемишлі та Вроцлаві на свято Різдва Христового

«Пам'ятай, що ти дитина Божа»

Одинадцятий вже раз зустрілися наймолодші члени наших спільнот на Огляді релігійної творчості УТКЦ Перемисько-Варшавської Архиепархії. Зустріч розпочалася спільним відспіванням учасниками заходу молитви «Отче наш»

Дія мала місце в суботу 20 листопада в актовому залі Комплексу шкіл з українською мовою навчання в Гурові Ілавецькому. Раніше організатори подбали про те, щоби учасникам (а також усім бажаючим), що приїхали з віддалених місцевостей, запевнити нічліги й опіку.

Відкриваючи огляд, у вступному слові парох гурово-ілавецької парафії о. Іван Лайкош побажав молодим артистам якомога найкращих художніх досягнень та зичливості від глядачів.

В огляді взяли участь почесні гості: Перемисько-Варшавський Митрополит Архиепископ Іван Мартиняк, депутат польського парламенту Мирон Сич, директор Вармінсько-Мазурського дидактичного вительського центру в Ельблонзі Ришард Водзіславський, ди-

Ольштині, Бартошицях, Позезджу та Гурові Ілавецькому.

Учні, з якими працювали катехити й вчителі української мови запрезентувалися глядачам та своїм колегам у найрізноманітніших формах сценічного переказу. Так, отже, було читання поезії, сольні та хорові співи, малі драматичні форми, пантоміма, танець, естрадна музика. Теми для своїх виступів юні артисти почерпнули зі Святого Письма, життєписів святих, релігійної поезії та іншої літератури на релігійні теми.

Загальний переказ презентацій був для уважного читача очевидний: шануймо ближнього свого, бо він має такі самі права й обов'язки, як і ми, нехай нашим життям керує Божий Заповіт, будьмо обережними відносно спокусу сучасного життя, пам'ятаймо про те, що ми не одні лише на Землі.

Кількагодинний захід, у якому взяло участь понад триста осіб, закінчився нагородженням учасників проведеного раніше фотографічного конкурсу, темою якого було щоденне життя парафії. Нагороди отримали також катехити, що готували своїх підопічних до огляду.

У заключному слові Митрополит Іван Мартиняк відзначив, що подія, яка збулася, безсумнівно належить до одної з важливіших у житті цілої Архиепархії. З належною пошаною віднісся також до катехитів та вчителів, які подбали про відповідно високий рівень огляду, що виникло з їхнього особистого, а також дітей, заангажування.

Звертаючися до молоді та дітей, Митрополит попросив про окреме шанування своєї школи, бо ж саме тут навчають їх віддані педагоги з дійсним покликанням, чого у сьогоднішньому світі щораз-то менше.

Огляд релігійної творчості відбувся при фінансовій підтримці та прямому заангажуванні:

- Катехитичної комісії Перемисько-Варшавської епархії;
- організації Renovabis;
- Парафіяльної ради гурово-ілавецької церкви;
- Комплексу шкіл з українською мовою навчання;
- Початкової школи нр 2 в Гурові Іл.;
- Комісії вирішування алкогольних проблем при Миському та Гмінному урядах в Гурові Ілав.

Богдан Тхір

«Оце, хліб наш насущний ...».

«Господу помолімся...».

Митрополти з учасниками Огляду.

«Ми є родина, ми родина...»

Бартошицька громада.

Нагорода у фотографічному конкурсі.

Почесні гості Огляду.

Діти із гурово-ілавецької початкової школи.

ректор Комплексу шкіл з українською мовою навчання в Гурові Ілавецькому Мирослав Олійник, директор Початкової школи нр 2 в Гурові Ілавецькому Мирослав Тхір, голова Парафіяльної ради Володислав Венц.

До огляду підготувалися 17 колективів, які репрезентували школи та парфії в: Топринах, Венцках, Камінську, Гіжицьку, Банях Мазурських, Варшаві, Кандитах, Лелькові, Пасленку,

Пам'яті жертв Голодомору

В історії багатьох народів знаходимо трагічні події, коли нівечились людські долі, нищилось життя. Про них не забувають, для їх увічнення будують пам'ятники, відкривають музеї.

Про Голодомор — чорну сторінку в історії нашого народу, одну з найбільших трагедій ХХ століття — замовчувалося протягом десятиліть. Советська пропаганда представляла фільми про добробут і «щасливе» життя радянських громадян, а в цей час мільйони українців помирали з голоду. Помирали на землі, яка своїм багатством не мала собі рівних. Гинули в Україні, яку світ називав «житницею Європи».

Протягом 1932-33 років в Україні з голоду померло понад 7 мільйонів населення. Це 17 людей за хвилину; 1 тисяча за годину, 25 тисяч людей за день. Землю вкривали тіла умерлих від

Пам'яті жертв 1932-33 рр.

страшного голоду. Сатана торжествував і збирав щедру жниво...

Щороку відзначаємо цю одну з найтрагічніших подій в історії нашого народу. Цього року, 28 листопада, в ольштинській парафії Покрови Пресвятої Богородиці урочистості розпочалися Панахидою за всіх загиблих в ці страшні роки. Вступне слово виголосив п. Степан Мігус, Голова ольштинського відділу ОУП. Опісля урочисто відкрито і посвячено пам'ятна таблиця для увічнення трагічної сторінки нашої історії.

Після закінчення Божественної Літургії з концертно-патріотичною програмою виступили учні Ліцею з Гурова-Ілавецького. Літературно-мистецька композиція, яка складалася з пісень і рецитованих творів, зворушила усіх присутніх. На закінчення парафіяни мали можливість подивитися фільм про Голодомор.

Цьогорічне відзначення річниці Голодомору відбулось завдяки численній допомозі зі сторони наших парафіян, між ін. с. Магдалини Ожанської, п. Михайла Моравського, п. Андрія Фараньчука, п. Ольги Костишин, які підготували експонати присвячені цій події; а також п. Юрія Ринковського, п. Єви Лось, п. Дарії Кайди та інших наших господарів, які організували почастунок для учнів Ліцею та гостей.

Сьогодні — в час, коли можемо публічно говорити про усі злочини супроти нашого народу — пам'ятаймо про усі невиннозагиблих наших співвітчизників. Промовмо молитву. Запалим свічку. Не забуваймо про нашу історичну спадщину, збережимо нашу культуру, нашу традицію і передаймо її наступним поколінням.

о. Миколай Костецький

Людина — ясла для Слова

(Продовження з 1 сторінки)

доксально, однак, стверджує, що навіть якщо Бог не існує, то є різні сакральні дійсності, як святість життя, святість близькості, приязні, любові. «Гроза світу — жажлива, і тільки близькість нас рятує». Тому дуже любить Різдва, бо тоді виходимо з осамітнення, опускаємо свої відізолювані острови, відкривається простір єднання з усіма, не лише з живими — порожнє місце за столом, залишок поганських звичаїв — призначене для предків.

Різдво прижилось у візантійській Церкві. Так як протягом наступних століть чергові свята Господські, Богородичні, і «богословські», як Неділя православ'я чи Воздвиження Чесного Хреста. Бо ж не без причини в нашій літургії називається нас празниколюбцями, любителами свят. І якщо Різдрвом вмюють радіти атеїсти, наскільки більшою і глибшою мала б бути радість тих, для кого це свято є спомином приходу Спасителя. Поява нового, побіч Божоявлення, празника присвяченого Воплоченню-Об'явленню Сина Божого, дозволило глибше і детальніше зупинитись на окремих аспектах таїнства. У Різдво чуємо перш за все, що народженням Ісуса відновлюється «зотліла через гріх Божа подоба». Бо, якоюсь мірою, щойно з Воплоченням набула повного значення правда про створення людини на Божий образ і подобу. Христос є тим образом, і водночас тим, хто спроможний очистити свої «копії». Тому в передсвяття чуємо, що «Христос родиться, щоб оновити упалий колись образ», а в навечір'я, відсилаючи до пасхального характеру ікони Різдва — з Христом в похоронних пов'язках-пеленах, покладеним у вертепі-гробі — про-

голошується, що «Христос родиться, щоб воскресити впалу колись людську природу». Крім індивідуального, персонального аспекту, Різдво є також зламним моментом в релігійній історії людства. «Ті, що звіздам служили, від звізди навчилися, поклонятися тобі, Сонцю Правди» — тропар празника сповіщає кінець астрології, бо вифлемська звізда привела волхвів до істинного Бога. «Коли ти став людиною з Чистої, знищене було ідолське багатобожжя» — відтепер люди покликані до максимального духовного подвигу — повірити і поклонятися єдиному Богові в трьох особах. У справу просвічення людства свою лепту внесла і Богородиця. В Неділю перед Різдрвом, називаючи її «духовною Ластівкою», величаємо її за те, «несказанно родить і перемагає зиму безбожності».

Глибока правда прихована в незрозумілому, на перший погляд, сформульованні про «безсловесні ясла», в які як немовлятко поклався Спас (утреня Різдва). Ясла можуть бути малими-великими, старими-новими, але як розуміти їх словесність-безсловесність. Візантійські гімнографи, за східними Отцями Церкви, в яслах бачили символ людини. До приходу Христа, ясла-людина позбавлена Слова-Логосу, згаданої повноти Образу. З його приходом, реальним, бо плотським, людині відкрилося Слово-Логос, ми врешті стали логічними! Відтепер маємо доступ до Логосу, тобто Слова і Сенсу. Бог, об'являючи себе, відкрив нам правду про нас самих, яких обдарував не чимось, але самим собою. Бувши словесними за природою, покажімо це в житті.

о. Богдан Панчак

ЗГАДАЙМО ТИХ, ЩО ВІДІЙШЛИ У ВІЧНІСТЬ.

Празник у Круклянках

Празник свящмч. Йосафата у Круклянках має вже свою історію, бо перші святкування відбулися на початку 60-тих років. У ньому брали участь вірні нашої парафії та околиць (Венгожево, Гіжицько, Видміни). Були вони спочатку у місцевому костелі, а тепер від 2000 р. у своїй новозбудованій церкві. З огляду на пізню осінь, майже все відбувалося із першим снігом.

Сталось вже традицією, що празник попереджує так звана триднівка. У четвер 25 листопада відбулася Літургія з посвяченням води, якої вірні напилися та повезли до своїх хат, щоби покропити їх і щоби зберегти її на різні потреби.

Напередодні свята відслужено Велику Вечірню з Литією, яку відспівали Роман Туз, Богдан і Андрій П'єтнотка з Гіжицька. Опісля була Служба Божа з мироточенням.

День Празника. 27 листопада 2010 р., розпочався Акафістом до свящмч. Йосафата. Відслужив наш парох о. Павло Старух ЧСВВ. Божественну Літургію і Боже Слово очолив о. синкел,

декан Дмитро Гарасим ЧСВВ у співслужинні отців венгожевського деканату і місцевого пробоща римо-католицького костела кс. Генрика Домбровського.

У своїй проповіді о. Дмитро дуже гарно і широко розповів про життєвий шлях нашого покровителя. З огляду на дату 27 листопада день відзначення голодомору на Україні і ми на закінчення, цілою церквою відспівали панахиду і запалили свічку за жертви трагічних подій минулого.

Після торжеств зроблено спільну фотографію та запрошенні гості зустрілися на святковому обіді.

Анна Цалка

Наші отці перед іконостасом церкви у Круклянках.

Спасибі, отче..

Олавський ювілей

23 жовтня 2010 р. парафія Різдва Пресвятої Богородиці в Олаві святкувала ювілей 25-ліття існування. Святкову урочистість ми розпочали Молебнем до Пресвятої Богородиці, поручивши заступництву й опіці Божої Матері цю греко-католицьку спільноту. Після привітання єпископів, розпочалася подячна Божественна Літургія — за дар існування парафії та подальше благословення для усіх парафіян.

Архиєрейську Божественну Літургію очолили: єпископ Петро (Крик), Апостольський Екзарх для українців-католиків у Німеччині й Скандинавії, та єпископ Вроцлавсько-Гданський Володимир (Ющак); співслужили отці: протосинкел о. митрат Богдан Галушка; декани: о. Богдан Огородник, о. Аркадій Трохановський, о. Андрій Бунзило та інші ієреї: о. Шимон Янковський, о. Андрій Міхалишин, о. Леслав Лесик, о. Михайло Гук, о. Дарій Губ'як, о. Павло Добрянський. Римо-Католицьку Церкву репрезентував о. декан Станіслав Біяк.

На проповіді владика Володимир наголосив на важливості Таїнств, які відбуваються в Церкві. Завдяки цьому кожна людина, що приймає Святі Тайни, освячується. Це дар від Господа, якого парафія в Олаві удостоюється вже протягом 25 років. Завдяки цьому твориться, міцніє, вдосконалюється кожна людина, кожне подружжя, кожна родина цієї парафії. Наприкінці Божественної Літургії слово взяв владика Петро, який був ініціатором і першим парохом. У слові згадано про атмосферу, що була між людьми в 1985 році, коли відправлялося перше богослужіння. Владика Петро охарактеризував період вісімдесятих років УГКЦ у Польщі, як час здійснення мрій і сподівань, але й подолання побоювань. Після Божественної Літургії парафіяни подякували архиєреям та всім священикам за участь у ювілей та спільну молитву.

Історія парафії:

До відкриття парафії мешканці Олави та довколишніх сіл приїжджали на богослужіння до Вроцлава. Однак священики, а особливо владика Петро (Крик), вказували на душпастирську потребу почати відправи в самій Олаві. Перше богослужіння відправив згаданий архиєрей 22.09.1985 р. До сьогодні богослужіння відправляються у костелі, що при вулиці о. Янковського, де служилася перша Св. Літургія. Парафіяни Олави переважно походять із Лемківщини (село Білянка).

Коли розпочалися відправи в Олаві, приїжджали з Вроцлава хористи та провадили спів: Андрій Дзюбинський, Анна Миць, сестра Олена Горбань (Згромадження Св. Йосифа Обручника Пречистої Діви Марії). Далі місцеві парафіяни самі співали богослужіння, зокрема п. Анастасія Лабівська. Пана Петра Дудка було призначено паламарем, розпочалися на парафії катехизи. Слід згадати й оцих людей: Іван Лабівський, Михайло та Анна Лабівські, Стефанія Лабівська, Анна Барновська, Анна Пехота, Теодосія Пучак, Анеля Саєвич, Михайло Лабівський, Марія Смаж, що спричинилися до успішного розвитку спільноти.

Так, із часом, життя парафіяльне (під проводом чергових отців) почало самостійно дихати на повні груди й набирати характеру притаманного олавській спільноті. Крім церковних відправ протягом всього літургій-

Владика Петро Крик поміж нами.

Наше спільне фото..

ного року парафіяни збираються на спільних зустрічах у різдвяному часі та на ватрі (на цегольні). Ці й інші ініціативи мають мету: інтегрувати, ангажувати та зберегти молоде покоління при церкві в Олаві.

Правлячі ієреї парафії Різдва Пресвятої Богородиці в Олаві:

- Єпископ Петро Крик: 22.09.1985 — 20.07.1994
- о. Юрій Бойченко: 21.07.1994 — 20.08.2000
- о. Аркадій Трохановський: 21.08.2000 — 13.08.2001

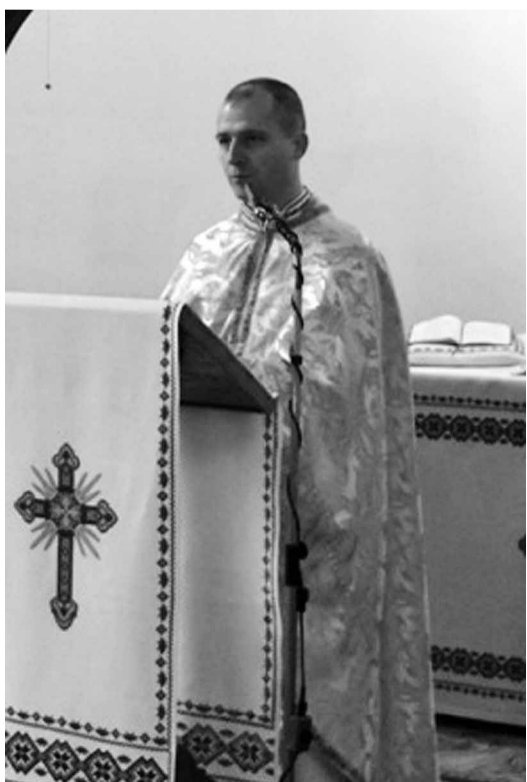
- о. митрат Богдан Галушка: 21.01.2001 — 31.10.2003
- о. Андрій Міхалишин: 13.08.2001 — 31.10.2003
- о. Роберт Роса: 01.11.2003 — 31.08.2008
- о. Леслав Лесик: 01.09.2008 — 31.07.2010
- о. Андрій Міхалишин: 01.08.2010
- о. Павло Добрянський: від 01.08.2010.

о. Павло Добрянський

Приміції у Валчі та Щецінку

21 листопада, в свято Архистратига Михаїла у Валчі та Щецінку свою приміційну літургію відправив о. Ярослав Чухта, священник Перемисько-Варшавської архієпархії, який сьогодні працює як сотрудник у парафіях Криниця, Новий Санч та Снітниця на Лемківщині.

Отець новоерей своєю присутністю удостоїв свято в Щецінку, де цього дня парафія відзначала храмовий празник св'ятого покровителя. На празник прибуло чимало вірних з пара-

Отець Ярослав Чухта.

фії Щецінок та із сусідніх парафій. Прибули також отці протосинкел о. митрат Богдан Галушка, слупський декан о. Петро Баран та сотрудник парафії Білий Бір о. д-р Ярослав Роман, які послужили у Тайні Покаяння.

Під час святочної літургії Слово Боже виголосив приміційант о. Ярослав Чухта. Після літургії о. парох Аркадій Трохановський та вірні, старші і діти привітали новоєрея та бажали йому, щоб у цьому священничому покликанні Господь Бог у всьому благословив. На закінчення святкувань о. Ярослав Чухта уділив всім приміційного благословення та відбулося мирвання, а з нагоди празника всім гостям, церковній ієрархії заспівано многоліття.

Для парафії в Щецінку це особливий празник. У 2007 р. в часі канонічної візитації вроцлавсько-гданського єпископа вирішено про будову церкви, а минулого 2009 року Владика Володимир посвятив хрест та площу, на якій вже будується новий храм для греко-католицької спільноти у Щецінку. Надіємося, що незабаром будемо святкувати храмовий празник у власній церкві.

Кожна церковна подія приближує нас до цього і віримо, що покровитель нашої парафії Архистратиг Михаїл допоможе нам у цьому.

о. Аркадій Трохановський

Україна і Польща спільно обговорюють досвід порятунку сакральних пам'яток

Семинар «Досвід охорони культурної спадщини в Польщі та можливість його використання в Україні» проходив у Львові від 17 до 19 листопада.

Темою семінару 18 листопада була «Охорона сакральних пам'яток архітектури». Серед запрошених семінару були представники конфесій Львівщини, проектант та реставратори сакральних пам'яток, представники влади Львівщини та органів охорони культурної спадщини.

Керівник закладу консервації малярства та поліхромної різьби Університету М. Коперника в Торуні професор Богуміла Роуба пояснила гостям семінару, що «кожна сакральна пам'ятка — це окремий об'єкт, який потребує вирішення своїх проблем». Сьогодні сакральна спадщина — важливий історичний документ. Як розповіла Богуміла Роуба, «ми повинні розуміти свою відповідальність за те, що отримали від попередників». Адже «народ, який втратив пам'ять — втратив життя», — зауважила професор. Серед чинників такого забуття Б. Роуба називає швидкий ритм життя, еміграцію.

На думку Богуміли Роуба, найважливішою особою, яка стежить за храмом має бути настоятель храму. Але у збереженні святині повинна діяти тріада: влада, служба охорони та реставратори. А серед основних принципів роботи із пам'яткою архітектури Б. Роуба назвала такі, як «не нашкодь, максимальне шанування пам'ятки, виконання праці на найвищому рівні, а також працювати так, щоб не збіднити святиню і дбати про неї так, щоб вона не потребувала порятунку».

Андрій Левик, заступник начальника управління охорони культурної спадщини Львівської ОДА, навів таку статистику: «Сьогодні на території області налічується 1235 культових споруд, серед них майже 1000 — церкви та дзвіниці. І це лише ті пам'ятки архітектури, які є занесені до державного реєстру, а окрім цього є ще багато так званих щойно знайдених пам'яток і перспектива їх занесення до реєстру дуже велика».

(Продовження на 12 сторінці)

20-ліття Комплексу шкіл з українською мовою навчання в Бартошицях

1 вересня 1990 р. для української школи в Бартошицях пролунав перший дзвінок, а цього року виповнюється вже 20 років від заснування, яке було відзначене 23 жовтня. Святування проходили дуже врочисто й майстерно, починаючи від Божественної Літургії, на якій члени гурту «Дар любові» хвалили Господа своїми милозвучними дитячими голосами.

Опісля святкування перенеслися до Бартошицького будинку культури, де відбувся гала-концерт, підготовлений вчителями та дітьми школи. Слід згадати, що на 20-ліття прибуло багато почесних гостей з різних закутків Польщі. Присутні були, між іншим, представники духовенства, яке очолив отець синкел Дмитро Гарасим, члени місцевої влади, один з головних ініціаторів школи та перший директор — п. Ярослав Марушечко, голова ОУП — Петро Тима, представники преси та усі прихильники і симпатички школи, які прибули в цей виняковий день, щоб спільно відзначити свято.

Після офіційної частини глядачі милувалися художньою програмою. Зі сцени пролунали співи шкільних ансамблів: «Лісова пісня», «Веселінка», «Сонечко». Новинкою був танцювальний ансамбль «Барвінок», який існує з 2007 р., і вже гарно презентує народні танці. Гарним завершенням концерту була пісня, написана спеціально на це свято, яку заспівали усі вчителі та працівники школи.

Після концерту гості були запрошені фуршет до школи, де можна було посилитися смачними українськими стравами. Крім цього, для охочих була ще передбачена українська забава до білого ранку.

При такій нагоді як роковини школи, завжди згадується її минуле. Слід пригадати часи заснування школи, які не були легкі. Отже, необхідно згадати, що українське шкільництво у Бартошицях серйозно і тривало починається з українських класів, які були створені 1 вересня 1956 р. при Педагогічному Ліцеї №2. На жаль, у 1968 р. проведено реформу, рішенням якої зліквідували педагогічні ліцеї у Польщі. Тоді разом із бартошицьким ліцеєм пропали і українські класи. На деякий час, українське шкільництво у Бартошицях затихло, щоби знову зродитися з подвійною силою.

Завдяки активності бартошицької інтелігенції, здійснилася мрія про українську школу. 3 серпня 1990 р. Куратор Освіти та Виховання в Ольштині покликав Початкову школу з українською мовою навчання у Бартошицях. І ось так, з 1 вересня 1990 р. розпочався навчальний рік для українських школярів. Директором став Ярослав Марушечко, який так згадує початки школи:

— «Не вистачали нам післяобідні заняття, які відбувалися лише два рази в тижні. Було багато дітей, але коли приходила зима, було їх щораз-то менше. І треба було організувати таку форму навчання, щоб діти приходили протягом дня. Почали ми робити збори, організувати набір дітей. Це було перед з'їздом УСКТ у Варшаві. Набрали ми біля сотки учнів, бо такі були вимоги, щоб відкрити школу. Потім появилася проблема приміщення. Слід сказати, що була велика прихильність пані куратор — говорить пан Марушечко. Вдалося зорганізувати школу в казармах. Але, на третій рік нам треба було переселюватися. І знову появилася проблема. Їздили ми туди-сюди, нас хотіли збути, щоб ми відцепилися, але ми не далися. Кураторія та Міністерство погодилися, що дадуть нам дофінансування. Знайшли ми новий будинок та й почали робити ремонти, купляти меблі».

До червня 1993 р. заняття відбувалися у військових казармах. Умови для навчання були там дуже погані: недостатнє освітлення, невідповід-

не опалювання... Але діти мали вітку. Дуже приємно згадує школу один із випускників — Григорій Манькут, який очима дитини запам'ятав військовий будинок:

— «Мені було тоді 6 років. Те що собі пригадую це великі коридори, по яких можна було бігати скільки завгодно. Натомість за школою ми мали таке своє секретне місце, де тримали дитячі скарби. А за плотом видно було військових. Ми любили за ними спостерігати, дуже подобалися нам їхні танки та інші військові машини.

Пригадується мені також такий один інцидент, коли-то вкralися нам до школи — продовжує Григорій — Дуже понижили нам школу, повиписували щось, вже не пам'ятаю. Батьки швидко нас забрали, щоб ми цього не читали. Однак з кожним роком було краще. У нашій школі завжди панувала дуже приємна атмосфера. Вчителі мали до нас дуже індивідуальний підхід, та й підтримували наші ініціативи».

Коли врешті-решт школа отримала новий будинок на вулиці Лісній, тоді новим директором стала пані Данута Куницька. Сьогодні, після реформи шкільництва у Польщі це Комплекс шкіл з українською мовою навчання, який має не лише гарний будинок, мальовничо положений в міському парку, але може також гордитися багатьма дидактичними та художніми досягненнями, про які говорить теперішня директор Любомира Тхір:

— «Сьогодні для нас найважливіший процес дидактичний та високий рівень навчання. Усі педагоги докладають чималих зусиль, щоб цей рівень був якнайкращий. Наша школа може гордитися тим, що у нас високий приріст знань і нас зараховується до школи Успіху (szkoła Sukcesu), що є для нас гарним досягненням.

Наші діти беруть участь у різних конкурсах. У минулому навчальному році ми брали участь аж у 50-тх конкурсах на різних рівнях, з високими результатами. Звертаємо велику увагу на те, щоб діти вчилися про українську культуру, мову, географію України. Школа веде багато гуртків та ансамблів, які мають на меті підтримку національної тотожності. Найважливіший із них, який має найдовшу традицію це «Лісова пісня», заснована у 1991 р. Зате наймолодший ансамбль у нашій школі це квартет «Веселінка» — переможці воєвідського конкурсу співаної поезії, також нагороджені спеціальним призом Рівненської Радіотелекампанії. Високий рівень презентують дівчата із «Сонечка». Тріо є лауреатом багатьох воєвідських та загальнопольських конкурсів, а також останнім часом у квітні 2010 р. стало переможцем Загальноукраїнського конкурсу естрадної пісні «Водограй» ім. Володимира Івасюка. Діє також у нас релігійний ансамбль «Дар Любові», де співають діти різних віроісповідань і це дуже важливе, що вміють спільно прославляти Господа Бога, молитися у пісні.

Маємо також досягнення на фоні театральному завдяку гуртку «Плеяда». Крім цього, діти можуть також вдосконалювати журналістські вміння, готуючи кварталник «Відлуння із глибини серця». Віднедавна почав у нас також працювати дитячий ансамбль танцю «Барвінок». Молоді танцюристи вже презентують на сцені

(Продовження на 11 сторінці)

Вітання від директор Данути Куницької.

Вчительський колектив бартошицької школи.

«Ми є родина...».

«Заспіваймо всі разом».

«Дякуємо Вам щиро, наші вчителі».

Різдвяний вертеп

Дійові особи: **дитячий хор** (в укр. костюмах), **звіздар** (зі звільдою), **пастирі** (2) (в однотонних халатах, підв'язаних поясом, на голові накидки світлі з темними обручами), **ангел** (довге біле плаття, на голові білий вінок з паперових квітів, за плечима крила), **дзвонар** (зі дзвониками), **чорт** (в темному костюмі), **господар і господиня**.

В хаті чути звуки духовної музики, на порозі з'являються діти і всі дійові особи вертепу; дзвонар дзвонить і трічі стукає об підлогу палицею.

ДІТИ:

Христос Рождається!

ГОСПОДАР:

Славімо його!

ЗВІЗДАР:

Щедрий вечір, добрий вечір
Мир українській світлій хаті!

ЗВОНАР: (дзвонить, виступає вперед хору)

Добрий вечір тому,
Хто в цьому дому!
Старому, молодому,
І Богу святому.
Щоб здорові були,
Щоб нас не забули:
Старший, молодий, і
Бог святий!

І ХЛОПЧИК:

Ласкаво просимо. (Всі проходять до хати і співають):

Добрий вечір тобі, пане господарю, радуйся!
Ой радуйся, земле, Син Божий народився.
Застеляйте столи та все килимами, радуйся!
Ой радуйся...

І ПАСТИР:

На небо щойно подивився,
А з неба ангел нам з'явився.

АНГЕЛ:

В Віфлеємі, у яслах на сні
Народилось маленьке дитя.
Наш спаситель...
І скрізь по Україні
Оновляється віра й життя. (З'являється Чорт).

ЧОРТ: (до Ангела)

О, ти вже тут, наївний брате,
Приніс народу благу вість?
Берешся Бога прославляти!
Я все тобі зроблю на злість!

АНГЕЛ:

Так, много літ чортівська сила
У злих обіймах тисла нас.
Та годі вже, бо інший час!

І ПАСТИР: (до Чорта)

Тобі сам дідько не допоможе
Вже в нашій краї інший час.

ІІ ПАСТИР:

В нас на облуду — слово Боже,
На темну силу — Божий глас!
Згинь з України, Чорте клятий!
(Пастирі виганяють Чорта).

ХОР: (співає "Нова радість стала")

Нова радість стала, яка не бувала:
Над вертепом звізда ясна світлом засіяла.

Де Христос родився, З Діви воплотився,
Як чоловік пеленами, убого повився...

Ангели співають, славу й честь звіщають,
На небесі і на землі мир проповідують.

Давид виграє, в гуслі ударяє,
Чудно, дивно і предивно Бога вихваляє.

І ми теж співаймо, Христа прославляймо,
Із Марії рожденного смиренно благаймо:

- Просим тебе, Царю, небесний Владарю,
Даруй літа щасливі сего дому господарю.

Даруй господарю, даруй господині,
Даруй літа щасливі нашій славній Україні.

І ПАСТИР:

Казав нам Бог з колядою ходити,
Колядою людей веселити.
Що будете давати — не будемо гордувати:
Плесканку сиру, грудочку масла,
Кільце ковбаски — то буде від вас
Богові офіра,
А колядникам ваша щира ласка.

ІІ ПАСТИР:

Прощайте. Мир цій хаті!
Будьте щедрі та багаті.
Майте волю добру, гожу.
Тільки вірте в ласку Божу.
Ласка Божа вас спасе, -
Край і нарід піднесе.
(Звучить коляда «Старий рік минає»).

* * *

Українська колядка:

Спи, Ісусе, спи

Спи, Ісусе, спи,
Очка затули,
(2) Я тебе му колихати,
Пісеньками присипляти,
Спи, Ісусе, спи маленький,
Спи, серденько, спи.

Спи, Ісусе, спи,
Рученьки зложи,
(2) Не питай, що колісь буде,
Що збудують Ти хрест люди,
Спи, Ісусе, спи маленький,
Спи, серденько, спи.

Спи, Ісусе, спи,
А серце втвори,
(2) Хай при ньому спочиваю
Ту на землі і там в раю
Спи, Ісусе, спи маленький,
Спи, серденько, спи.

Відновіть пам'ятну дошку Патріярху Йосифу!

Світовий конгресу українців (СКУ) 25 листопада надіслав листа харківському міському голові Геннадію Кернесу та копії цього листа Президенту Віктору Януковичу і Голові Верховної Ради Володимирові Литвину, наполягаючи в ньому на відновленні пам'ятної дошки на честь найвищого ієрарха Української Греко-Католицької Церкви — Патріярха Йосифа (Сліпого), яка минулого тижня зникла з будинку колишньої харківської пересильної тюрми на вул. Малиновського, 5, де тепер розміщуються підрозділи міліції. Повідомила прес-служба СКУ.

Меморіальна дошка, на якій зазначається, що в приміщенні харківської пересильної тюрми в 1961 році був ув'язнений Патріярх УГКЦ Блаженніший Йосиф (Сліпий), була законно відкрита в серпні 2005 року за ініціативи і фінансування СКУ та за підтримки місцевих українських громадських організацій з нагоди проведення у Харкові річних загальних зборів СКУ.

Через три роки, у червні 2008 року, меморіальна дошка була цинічно знищена групою із 15-20 осіб та незадовго після її відновлення — облита червоною фарбою. У 2010 році розпочалися нові напади на пам'ятну дошку Патріярха Йосифа, у тому числі й з боку місцевої влади: комісія з питань топоніміки й охорони історико-культурного середовища Харківської міської ради своїм рішенням від 30 березня 2010 року рекомендувала скасувати видане в 2005 році розпорядження харків-

ського міського голови про дозвіл на встановлення цієї меморіальної дошки.

СКУ заявив, що, разом з іншими причинами, зникнення з будинку правоохоронців пам'ятної дошки Патріярха Сліпого стало наслідком неправильної діяльності місцевої влади. Вона не тільки не надала цьому заостреному питанню належної уваги та не забезпечила відповідну охорону культурно-історичного знака, який вже неодноразово піддавався актам вандалізму, але й не відкинула вищезгадану рекомендацію комісії з питань топоніміки й охорони історико-культурного середовища Харківської міської ради. Цей факт є скандальним не лише для Харкова, але і для всього українства.

«Світовий конгрес українців наполягає на тому, щоб Харківська міська рада власним коштом у якнай-

Погруддя Кардиналу Сліпому в Заздрості..

швидший термін відновила пам'ятну дошку Патріярха Йосифа, а також розпочала ґрунтовне розслідування даного інциденту та поінформувала СКУ про його хід», — заявив президент СКУ Євген Чолій.

galinfo.com.ua

Нас кличуть Карпати

САРЕПТА — це релігійний табір, де молода людина відкриває Бога, пізнає Його, вчиться молитви, пізнає духовність нашої Церкви. На таборі ми пізнаємо нових приятелів, спілкуємося з ними. Появляються тут також любовні історії, маємо вже багато сарептянських подруж. Тут, в горах, пізнаємо красу лемківських церков, лемківської землі, пісні, традиції. Покровителем Сарепти є пророк Ілля і вдова з Сарепти. Натхненням кожної Сарепти є фрагмент зі Св. Письма, з Книги І Царів 17, 8- 24.

Перша Сарепта відбулася у 1984 році з ініціатив о. Якова Мадзеляна з Білого Бору, який з групою питомців з Любліна приїхали до Новиці. Була це група біля 30 осіб. Провідною думкою було пізнати рідні землі, історію, побачити церкви, поширити знання східної духовності. З'їзди молоді відбувалися щороку (1984 — 1989). Щорічні зустрічі проходили в дуже тяжких умовах, без біжучої води, молодь спала на сіні, харчі підготовували учасники самі в старій лемківській корчмі.

Від 1990 р. Сарепта перенеслася до Команчі. Очолив її місцевий парох о. Іван Піпка, який займається організаційною працею до сьогодні. Початки були трудні. Не було будинку для нашого вжитку. Учасники самі підготовували харчі в хаті біля церкви. Домінуючою стравою були повидла, консерви і суп, який часто бував неїстівний. Не було де спати і ретельно помитися. Кілька років користувалися одноразовою посудом, яку мили і користали з неї повторно.

У 1992 р. було придбано ділянку з маленькою хаткою за річкою, де кілька років сарептяни могли жити, харчуватися і відпочивати. У 1996 р. під церквою в Команчі було налагоджено приміщення на професійну кухню й їдальню. Сарепта придбала ще одну ділянку з великою хатою. Хата була дуже знищена, вимагала ремонту. На сьогодні є це “хатка дівчат”, а старий будинок “хатка хлопців”.

“Вода завжди допоможе”.

Празник у Новиці.

В перших роках у Новиці і Команчі відбувався тільки один табір. Не було записів, приїжджав хто хотів. Коли в Команчі були вже три зміни, молодь з їжджалася надалі у довільний спосіб. На одній зміні було переважно 50 осіб. В 1999 році на одну таборову зміну приїхало 140 осіб. Це велике число трохи налякало організаторів. Подія змусила, щоб від наступного року робити вже записи.

У 20 річницю існування Сарепти, у 2004 році, вернули ми до Новиці. Архієпископ Йоан Мартиняк передав Сарепті старе приходство. Завдяки тому почали ми організувати там три зміни, для середніх шкіл і студентів. Від цього року є шість таборів, три в Новиці і три в Команчі.

Рекордне число учасників, з шести змін, це 370 осіб. Молодь на Сарепту їжджається не тільки з Польщі, але також з Австрії, Австралії, Швеції, Канади, України. Від 2005 року Сарепта в Новиці має ще один будинок.

Щороку на Сарепту запрошуються цікавих гостей, які охоче приїжджають до нас, є організовані також цікаві екскурсії, наприклад над Соліну, на Ветлинську полонину, а також на Словаччину. Маємо ігри, забави, конкурси, дискотеки. В 2009 році Сарепті минуло 25 років. Молодіжне братство Сарепта разом з Товариством Приятелів Новиці організують Міжнародні варштати іконописців. Запрошується артистів з Польщі, України, Словаччини. Результатом їх праці є ікони, які можемо подивляти вперше в Музею Нікіфора в Криниці, а пізніше в Варшаві і Львові. У цьому році відбулися вже II варштати.

Сарепта організує теж роверові мандрівки по Бескидах Зелених та Бещадах. Думку про ці мандрівки запропонував о. Іван Піпка, душпастир Сарепти, парох церкви в Криниці.

Канікули вже давно закінчилися (також і для студентів), тепер можемо згадувати цьогорічну Сарепту, людей яких пізнали, спільну молитву. Тяжко було нам вийхати з Новиці, села в якому народився Богдан Ігор Антонич.

Наш табір був від 16 до 27 серпня 2010 р. Погода нам пощастила. Кожен день починали ми від Св. Літургії, на якій ою Іван говорив про людей, їх наставлення до молитви, Бога, своїх ближніх.

Кожен день був зорганізований — а то приїздили гості і вели конференції, а то ходили ми на прогулянки подивляти чудові краєвиди. Дехто вставав о 4.00 над ранком і йшов на гору чекати сходу сонця. Вечорами були забави, ватри, вечірні молитви-чужання. На Сарепті кожен знайшов щось для себе. Запрошуємо всіх на табори в наступному році.

Празник в Новиці Успіння Пресвятої Богородиці 28 серпня 2010р.

Цього дня Св. Літургію очолював отець митрат Іван Піпка. Були також отець Григорій Назар, отець Дарій Гліневіч та отець Петро Качмар, а також отець диякон Ярослав Чухта.

На цей чудовий празник з'їхалися не тільки парафіяни, але також люди з сусідніх сіл. Після Літургії була гарна, повна квітів, співу процесія над Чудотворне джерело. Коли закінчилися молитви, всі гості зайшли на Сарепту на почастинок, а також щоб поговорити, посміятися, а вечером була забава.

Катерина Тоффель

Ми відгукнулися на заклик мандрівки.

Найкраще поїхати на двох колесах.

“Ось ми і приїхали”.

Часом треба й відпочати

Учасники новицького празника.

Проца греко-католиків до Святої Землі

9-го жовтня завершилась, очолювана Вроцлавсько-Гданським владикою Кир Володимиром ЧСВВ, 13-тиденна мандрівка прочан Греко-католицької Церкви з Польщі до Святої Землі — Ізраїля, Йорданії та Єгипту. Паломники — репрезентанти обох єпархій Владика Володимира, о. Мирона, с. Мирослави, Олі, Василії, Степанії та Віри, вирушили слідами Старого і Нового Завіту на зустріч живого, хоч скритого перед очима людей Бога.

Обітовану землю, місця земного проживання Ісуса Христа, Його рідну батьківщину, яка через Боже доручення еклезіальної місії Церкви стала й духовною батьківщиною усіх християн, щорічно відвідують мільйони людей з цілого світу. Найчисельнішу групу становлять, очевидно, християни. Оправданим здається ствердження, що кожен християнин принаймі раз в житті повинен навідатися до святих місць, які визначають початок нашої релігії й є її невисихаючим джерелом.

48-особова група грекокатоликів з Польщі спрямувала свої кроки до Святої Землі, щоб особисто доторкнутися історії та відчутти її незатертий слід, щоб протягом кільканадцяти днів побути з собою разом, як одна спільнота, одна велика, християнська і українська родина та прожити цей час в іншому ритмі — ритмі Божого плану спасіння людей.

Першим містом, яке привітало нас серед темної ночі був Вифлеєм, що у перекладі означає "Дім Хліба". Ще з вікон автобуса усім прочанам кинувся увічі інший, абсолютно відмінний від європейської, вигляд довколишнього середовища — пісок, каміння і всеогортаюча пустеля, у якій важко було помітити будь-яку зелену білинку, а тільки де-не-де поодинокі оази. Ранком першого дня перебування у Давидовому місті спрямували ми свої кроки до Базиліки Різдва Христового — найстаршої християнської святині, яка вистояла інвазію Персів у 614 р. н.д. Переступивши поріг храму та подолавши вхід, який примушує кожного похилити голову, побачили ми 44 коломи височиною 5 метрів, та головну стіну вівтаря, що збудована над яскинею, у якій мало місце народження Ісуса Христа. Зійшовши вниз яскині поклонилися ми Спасителю світу, відцілували Вифлеємську Зірку — з написом "Nis de Virgine Maria Jesus Christus natus est" (Де Ісус із Діви Марії народився) та радісно відспівали різдвяну колядку.

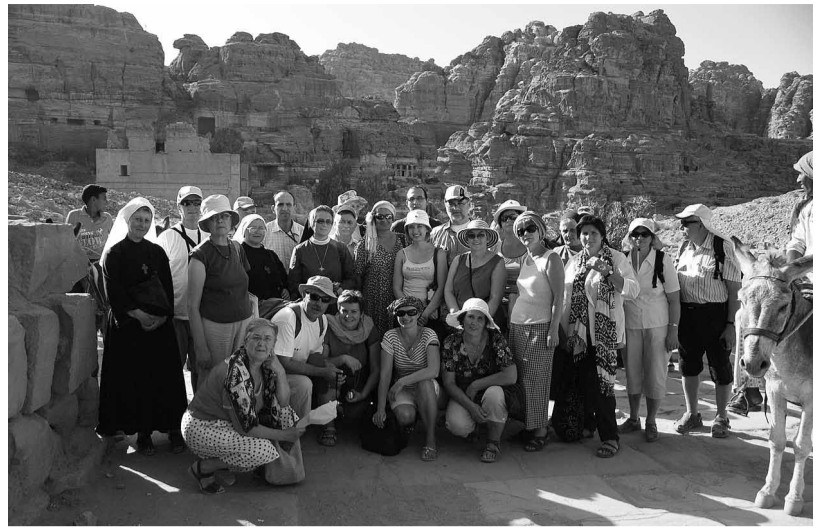
Мандруючи вузькими вулицями Вифлеєму відвідали ще м. ін. Молочну Гроту, де Марія скривалась зі своїм сином після народження, Гроту св. Родини, Гроту св. Гіроніма та інші цікаві місця, які невід'ємно в'яжуться з першими днями життя Ісуса у своїй земній сім'ї. Звідси переїхали на Поле Пастирів, де Ангел Господній сповістив тим, які пильнували отар своїх "радість велику, що станеться участю усіх людей. Бо сьогодні в Давидовім місці народився для вас Спаситель, яким є Христос Господь" (Лк, 2, 10-11). Назовні зустрів нас чудовий вид — панорама містечка Бет Сагур, яке вважається за напрямом з'явлення Божого Ангела та появи Вифлеємської Зірки.

Переїжджаючи до наступних міст Святої Землі, очам нашим явився краєвид безмежної Юдської пустині з найстарішим містом світу — Єрихом, дату заснування якого подається приблизно на 7000 р. до Христа. Найстарша частина Єриха, Тель ель-Султан розташована на 4 гектарах і віддзеркалює елементи біля 20 різних цивілізацій, які провалилися через ці землі у часах перед і після Христа. По дорозі у Йорданію прочани мали неабияку нагоду помочити руки, ноги, а то і повністю зануритися у водах річки Йордан — місці Ісусового хрещення. Ідучи в сукурс о. Мирона, який першим заініціював цей символічний акт відновлення приречень хрещення, найбільш відважні пірнули у води Йордану, щоб обмити себе від уяскої тілесної немочі.

Столиця Йорданії — Амман привітала нас прекрасними краєвидами, своєрідними будівлями та мостом Шіект Гуссіен Брідже, а також чудовою погодою, температурою вище 40 градусів тепла та безхмарним небом. Мабуть не треба нікого переконувати у тому як важко мандрується в таких обставинах, зате, мабуть, треба і можна намовляти кожного, щоб самотужки досвідчив такого, як ми і вибрався на пустелю та подолав пройдений нами шлях як символічний спогад лиш частини дороги, якою ізраїльський народ мандрував протягом сорока років. Ідучи в напрямку Йорданії відвідали ми місто Ельят — порт міжнародного транспорту, у якому присутні чотири держави: Йорданія, Ізраїль, Саудівська Аравія та Єгипет. Ельят — найдалі на південь висунуте ізраїльське місто, завдяки своєму місцезнаходженню має безпосередній контакт з Далеким Сходом. Порт Акаба і Гори Едом, які належать до Йорданського Королівства разом із Червоним Морем, яке тисячі років тому пройшов Мойсей разом з ізраїльтянами втікаючи з єгипетської неволі Гора Небо, з якої простягався вид на Обітовану землю, були чудовими точками у програмці нашої прощі. Особливо Червоне море — рай для водолазів, які з великою приємністю пірнають у його глибини, щоб подивляти чудеса природи.

Дивлячися вибрану Богом землю як особливе, на кожному кроці зустрічаються чудесні, неймовірні й прекрасні місця. Втоплені в пісок, скам'янілі та вириті в твердих скелях міста раз-по-раз очаровували нас, а зорганізовані способи зрошування пустелі та закладання дактильових, бананових, фігових та інших плантацій викликали великий подив. Таке враження було у нас, коли відвідали вирізлене у скелях місто Петра. Скарбниці старовинних родів, амфітеатр, (Urn Tomb) Королівські Гробниці (м. ін. Гробниця Секстуса Флорентинуса — Sextius Florentinus Tomb), а також мальовничі монастирі (Ad-Deir Monastery) і неймовірно розташовані біля побудованих колон головної вулиці міста (Colonnaded Street) мережі водосховищ, акведуки та звисаючі по-боках обеліски (As-Siq, Obelisk Tomb) і печери (Bab As-Siq Triclinium), які разом взяті створювали настрої таємничості, дивовижності та захвиту.

На границі двох континентів — Африки і Азії розташований півострів Синай, дикий терен, якого історично-релігійне значення притягує мандрівників-прочан цілого світу. І наша проща не могла пройти осторонь того місця, де Бог дарував Мойсеєві 10 Заповідей. В'їхавши у Єгипет, на території якого сьогодні знаходиться ця гора, не дивлячись на пізну пору, більшість паломників наважилася вирушити всередині ночі на місце союзу Бога з обраним народом. Гора, на яку "зійшов Господь і покликав Мойсея на верхів'я гори. А гора Синай — уся вона димувала через те, що Господь зійшов на неї в огні!" (Вих. 19, 18) стала метою нашої чотиригодинної мандрівки. Серйозний настрій нічної мандрівки пісковою дорогою і скельними східцями у супроводі бедуїнів з верблюдами, труд вкладений у "здобуття" вершини (найвища точка гори 2500 м. н. р. м.), варті були краєвиду, який показався нашим очам, коли настав світанок. Потужні скелі, непройдені гори, камінь на камені й сяйво сонця, залишили в нас чудові спогади та наповнили наші серця почуттям могутності і величчя Творця світу. У підніжжя Гори Мойсея відвідали ми ще монастир

У Йорданії.

Галілея.

Ми серед античних руйн.

св. Катерини, на території якого зберігається горючий корч.

Під час нашої прощі мандрували ми ще містами Тиберіади, Надморської Кісарей, районом Галілеї, відвідали Кафарнаум, місце роботи св. Петра над озером Генезарет та побачили його житло, віднайшли також місце, де прив'язував він свої човни та на врешті-решт плавали по галілейському озері, тому самому, по поверхні якого ходив Христос. Крім цього, побували ми на Горі Блаженств та у Табгі — місці, яке пригадує про розмноження хліба та риб, де Ісус за допомогою п'ятьох хлібів та двох риб нагодував тисячі людей, які слухали Його науку. Опісля в'їхали на розташовану у долині Галілеї Гору Табор, яку християнська традиція подає нам як Гору Переображення, де Ісус на очах своїх учнів-апостолів переобразився і розмовляв з Мойсеєм та Іллею.

Галілейське місто Назарет очарувало нас Гротою Благовіщення, де Архангел Гавриїл сповістив Марії нову вістку: "Дух Святий злине на тна Тебе, і Всевишнього сила обгорне тебе, через те то що народиться буде Святе" (Лк, 1, 35), Костелом св. Йосипа та іншими цікавими місцями, які засвідчують про фак-

тичну присутність Ісуса у цій країні. Після прожиття 30-ти років, які пройшли Ісусові в назаретанському домі, пішов Він на околиці навчати людей. Як каже Святе Письмо перше своє чудо Ісус зробив у Кані Галілейській, а маленьку участь у ньому мала Його Мати — Марія, що займає стисло окреслене місце у божому плані спасіння (Й 1, 1, 14). Це завдяки їй "Слово сталося тілом".

Хоч ім'я молодят з Біблії нам не відоме, та відоме всім нам ім'я цих молодят, які станули у канійській святині 2000 років після Христа. Усі ми були свідками вінчання Катерини та Мартина, які спеціально приїхали тут, щоб довершити акту закінчення подружнього зв'язку. Атмосфера і радість, яка супроводжала те весілля були так великі, а при тому і так відмінні від усіх інших весілля, що учасники цього свята запам'ятають його надовго. З огляду на те, що свідками цього весілля стали парафіяни різних греко-католицьких парафій, набуло воно виміру загальноєпархіяльного, нещоденного і дуже символічного.

Христина Мар'як

(Далі буде)

Дорогами Любачівщини (3)

Запис мандрівного шляху дорогами Любачівщини, надрукований у попередньому числі нашого місячника закінчився на гміні Великі Очі. Проте мандрівка цими теренами ще не закінчилася, а тому, що літо сприяє подорожам і до заходу сонця далеко, рішаємо відвідати захід повіту.

Дерев'яна церква Непорочного Зачаття ПДМ у Борхові (сьогодні це властиво перемістя Любачева), свій родовід починає від кінця XVII ст. Джерела подають, що проіснувала вона до 1781 року, коли-то на кошти греко-католицького параха Данила Черлунчакевича була збудована нова. Саме вона, майже у незміненому вигляді, ремонтувана й відновлювана громадою, перетривала до наших днів. Як більшість греко-католицьких храмів Любачівщини, після депортації корінного українського населення, була покинута і розграбована, хоча частину обладнання вдалося врятувати перевозячи його до музейних магазинів у Ланцуті. Сьогодні давня церква це римо-католицький храм, який служить філіальною каплицею костела в Олешіцях.

Треба віддати належне новим господарям, що про об'єкт дбають. Храм відремонтований, а кладовище, що знаходиться при ньому також у належному стані. Як можна здогадатися, більшість давніх надгробків, це твори рук майстрів зі Старого Брусна.

По дорозі до Старого Дикова, про який вже знаємо, що знаходиться в ньому мурований храм, запроєктований одним з львівських архітекторів, обов'язково треба зупинитися у гмінному селі Олешіці, щоби подивитися однокупольну церкву св. Онуфрія, яка може послужити прикладом виняткової байдужості місцевої влади до пам'ятки сакрального мистецтва. Храм запущений, кепсько забезпечений від атмосферних впливів з заіржавілим дахом, явно замінюється в руїну. Дивна річ, бо ж це будівля з початку XIX століття й хоча б тому вартувала б більшої уваги. До дев'яностих років XX ст. храм був простим складом, якого покинули й залишили напризволяще. Такий стан залишається до сьогодні. Можна, звичайно, крізь розбиті бічні двері, увійти до середини, але хіба тільки тому, щоби побачити стан ґрунтової деградації й повіддихати затхлим повітрям опущеного будинку, вважаючи одночасно, щоби не попасти під відпадаючий тиньк чи цеглу.

Церкви у Старому Дикові не можна не побачити. Збудована вона при самій дорозі й зразу звертає на себе увагу вишуканою архітектурною формою, а також стінами у великій мірі позбавленими штукатурки (хоча вікна не забиті дошками, а поблискують в них шибки). Цей храм запроєктував архітектор Теодор Мельничук у неовізантійському стилі. Збудували його у 1904 році, а у 1906 був він урочисто посвячений перемиським владикою Константином Чеховичем. Ікони до церкви розписав львівський художник Осип Курилас (вчитель художньої школи створеної у Львові за сприянням Митрополита Андрея Шептицького Олексою Новаківським).

Від 1947 року в диківській церкві вже ніхто не відправляв богослужінь, обладнання роз-

тягли, а кілька уцілілих ікон можна побачити в музеї у Любачеві. З цікавих деталей, що прикрашають храм, варто відмітити збережені ще досі над вікнами назовні два барельєфи. Один зображає Марію з Дитятком та двох ангелів, натомість другий — Святу Родину.

Про цю церкву пригадали собі в 2006 р. реалізатори фільму «Катинь» (режисер А. Вайда) й використали її інтерери для імітації концтабору в Козельську.

Володарі гміни пов'язують майбутнє храму якраз з фактом перебування тут відомого польського режисера й хочуть зробити з нього місце, до якого навідуватимуться туристи.

Путівник «Ziemia lubaczowska» (авт. Єва Пенкаля) про дерев'яну церкву св. Димитрія в Цевкові (західні окраїни повіту) подає інформацію, що була вона збудована у 1840-1842 рр. І в середині прикрашає її поліхромний живопис. Преконатися про те наочно властиво неможливо, бо ключів від церкви годі допитатися. Храм у такому стані що, здається дні його лічені. Бляха з одного боку над бабинцем зірвана й замінили її синьою плівкою, ганок відірвався від головного корпусу та завалений лежить перед ним, хрест над дверима до церкви зовсім перехилився і ось-ось відпаде, гонти, якими був оббитий цілий храм, залишилися тільки в його горішній частині. Образ зовсім невеселий.

Не можна сказати, що нічого не діється на прицерковному майдані. Тут, судячи зі стану й поступу земних робіт, буде парк або дитячий майданчик з брукованими доріжками. Прикрашати його буде руїна церкви.

В дорозі на Цешанів минаємо дві місцевості — Улазів та Немстів. В Улазові, щоби підійти до колишньої греко-католицької церкви св. Димитрія (збудована у 1843 р.), треба зупинитися на паркінгу перед костелом і зайти у його подвір'я. Від переселення дерев'яна церква служила римо-католицькій громаді костелом аж до часу збудування в 1993 р. нового. У 1986 р. в церкві сталася пожежа. Храм відбудували, але не відбудували купола, через що набрав він досить непоказного вигляду, а до того важко його зауважити з дороги, бо перед ним стоїть сучасної форми костел. При церкві стоїть дзвіниця і мабуть завдяки неї можна здогадатися, якій конфесії належав храм.

Церква у Немстові збудована у 1910 р. про що засвідчує табличка з датою над головним входом. Сьогодні це римо-католицький костел, гарно відремонтований і утриманий. Іконостас з цієї церкви у 1993 р. був перенесений до Ярослава.

Гмінне містечко Цешанів до війни було місцем проживання населення, що належало до трьох конфесій. І так, коли зупинимось, щоби помандрувати його тротуарами, по дорозі побачимо і костел, і церкву, і синагогу. Дві з цих трьох святинь в занепаді, хоча за останні два

роки прицерковний майдан упорядкували, по-вирубували хащі й прибрали сміття. Це знак, що міська влада знайшла гроші на реставрацію храму з призначення для культурно-освітніх цілей.

Однокупольну церкву в Цешанові почали будувати наприкінці XIX ст., а закінчили у 1900 р. Церква була розмальована в 1936-37 рр. художником Григорієм Кузневичем зі Старого Брусна. Виконуючи розписи при-

Борхів.

Старий Диків.

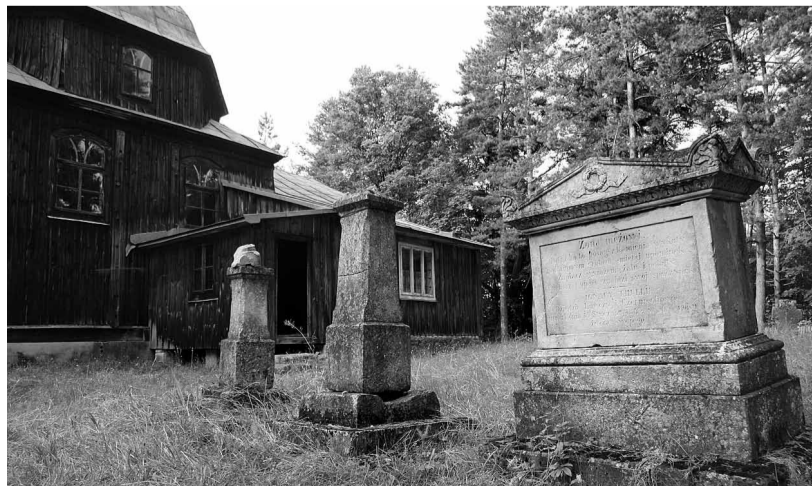
Цевків.

Немстів.

Улазів.

Надгробки на прицерковному кладовищі у Ловчі.

Дорогами Любачівщини (3)

(Закінчення з 6 сторінки)

Цешанів.

Хотлюб.

Олешиці.

Нове Сало.

Ловча.

підставі купола, художник під постаттями євангелістів зобразив сучасних йому зверхників Греко-Католицької Церкви. І так, св. Матей має обличчя Митрополита Андрея Шептицького, а св. Марко перемиського ординарія Йосафа Коциловського. Від війни в церкві ніхто не молився. Спочатку була вона пограбована з обладнання, а потім замінили її в склад.

У селі Плазів (гміна Нароль) знаходиться не вживаний греко-католицький храм Успення Пресвятої Богородиці збудований у 1936 році за проектом відомого львівського архітектора Льва Левинського (про нього саме він повідомляв до Воєвідського відділу консервації культури і штуки, що будують його без нагляду автора проекту).

Вірним плазівський храм послужив недовго, бо вже від 1947 р., після демонування внутрішнього обладнання, його перемінили на склад. Сьогодні церква поволі нищіє серед неупорядкованого кладовища, проте є надія, що гміна буде її ремонтувати, що зокрема конечно після сильних вітрів весною 2010 р., які спричинилися до завалення однієї зі стін східної ризниці. Ключів до церкви можна попросити в господарів, що мешкають якраз напроти неї, але відвідати можна тільки порожні стіни.

Цього дня (31 липня) відвідуємо ще три села та три наші колишні храми. Церква Покрови Пр. Богородиці у Хотлюбі була збудована у 1888 р. і служила греко-католикам до 1947 р. Потім почали використовувати її як дочерний костел римо-католицької парафії в Цешанові. Під час ремонту в 1986 р. перед бабинцем добудували непропорційно великий ганок, який значно зіпсував архітектуру церкви (таке щось подібне

сталося з церквою в Хотинці). Проте важливо, що в церкві майже повністю збереглося давнє обладнання з іконостасом і бічним вівтарем. Від збудування у 2001 р. костела церква стоїть закрита, але час до часу двері відкриваються й відправляються у неї богослужіння.

Дерев'яна церква св. Параскеви в Ловчі була збудована у 1808 р. й розбудована в 1899. Від кінця 40 років минулого століття виконувала роль дочерного костела парафії в Плазові. Зберігається в неї непограбований іконостас.

На окрему увагу заслуговує гарно збережена церква св. Іллі у Новому Селі. Збудована вона у неовізантійському стилі у 1907 р. Сьогодні сповняє вона функції римо-католицького костела. Храм відремонтований і задбаний, так само дбайливо упорядковане довкілля. Дисонансом вражає лише вибудований вже новими господарями дуже близько церкви великий парафіяльний будинок, подвір'ям якого треба пройтися, щоби стати перед церковними воротами.

Любачівщина, це немала територія й годі її детально вивчити під час кількадевової поїздки, але вже навіть цей, проїханий нами шлях, може дати уяву, яким цікавим та багатим було тут довоєнне життя, де поруч себе жили українці, поляки, євреї. З давньої культури залишилося небагато, а про нашу присутність на цій землі засвідчують одні церкви, кладовища та придорожні хрести з кириличними написами (світської архітектури залишилося небагато). Залишається ще пам'ять та спогади, які варто оживити буваючи в місцях оселень наших близьких та сусідів, що вже сьогодні не є великим клопотом.

Богдан Тхір

20-ліття Комплексу шкіл...

(Продовження з 6 сторінки)

кілька народних танців та розвеселяють і милують глядачів. Усі вчителі дуже творчі і разом віддано працюють на благо школи».

Українська школа у Бартошицях розвивається дуже інтенсивно, а цьогорічний набір 34 дітей в нульовий та перший класи засвідчує про зацікавлення школою.

Учні мають змогу поглиблювати знання про власну історію та закріплювати українську мову. Зате свої зацікавлення діти розвивають у позашкільних гуртках, ансамблях, де зглиблюють українські народні звичаї та наш колоритний фольклор. Учні вивчають також географію України і подорожують в Україну не лише, як це кажеться, «палцем по карті», але насправді, беручи участь у шкільних проектах та обмінах, яких останнім часом школа організує дуже багато. Зв'язок з Батьківщиною має велике значення для українців, отже важливе починати це змалку, щоб наші школярі мали змогу спілкуватися зі своїми друзями з України.

Українське шкільництво у Польщі бореться з процесами асиміляції. У формуванні національної тотожності молодого покоління велику роль відіграють саме українські школи, тому необхідно підтримувати їх та усі їхні ініціативи, які допомагають у збереженні української ідентичності. Усі наші школи у Польщі дають не лише знання, але вчать як бути доброю і толерантною людиною і справжнім патріотом. Ось тут оживає лицарський незломний дух... Аж пригадуються мені мої шкільні роки. ...І знову відчувається знайоме колотання серця.

Роксана Тхір

В день ювілею

*В такий значний день ювілею,
Коли зібрались друзі й гості,
Згадати хочеться лиш добре:
Всі перемоги, успіхи й радості.*

*Нелегкий шлях веде до ювілею,
Сплітаються в нім тисяча доріг.
Ми ж вибираємо лиш ту єдину:
Відродження, встановлення
і процвітання.*

*Долаємо сміливо перешкоди
І прагнемо високої мети.
Хоч в світі є різноманітні ходи,
Стежиною батьків продовжуємо йти.*

*Ми хочемо бути в авангарді,
Вдивляться в горизонти майбуття,
Гордяться тим, що маємо за собою
Й примножувати духовністю життя.*

*Бажаємо Вам шановні ювілянти
Невгасної натхненості буття,
Професійної звитяги й відкриття,
Добробуту на довгі й щасливі літа.*

Вікторія Аксьонова

23 жовтня 2010

Україна і Польща спільно обговорюють ...

(Продовження з 5 сторінки)

«Серед тих, що занесені до реєстру 398 — пам'ятки національного значення і 601 — місцевого, — пояснює А. Левик, — особливе місце займають пам'ятки дерев'яної архітектури, яких в Львівській області є 611». Представник управління охорони культурної спадщини ЛОДА сказав, що «будуть застосовувати каральні санкції щодо тих, хто шкодитиме пам'яткам і притягатиме таких до адміністративної відповідальності».

За останні роки незалежності нашої держави близько 1000 церков була передана у власність церковних громад. Кожна церковна громада повинна укласти охоронний договір з Фондом охорони культурної спадщини на збереження цієї пам'ятки.

Також під час семінару лекцію на тему «Забезпечення сакральних пам'яток від пожеж та злочинності» прочитав магістр Піотр Огородський, який є директором Осередку охорони публічних збірок Національної інституції культури Польщі. Піотр Огородський пояснив, що особливо на крадіжки у святинях впливає ринок продажу крадених речей. Науковець розповів про те, що найчастіше із польських костелів викрадають образи, ікони, реліквії із золота та срібла, окремі елементи із вітарів. А сприяє такій ситуації погана система захисту святинь. Під час семінару науковець поділився знаннями про нові методи захисту святинь: сигналізацію, протипожежний захист, адже у Польщі особливо від пожеж страждають сакральні пам'ятки.

(рису)

КОНКУРС Біблійного знання

Голова Катехитичної комісії Архиепархії за благословенням Високопреосвященнішого Архиепископа і Митрополита Кир Івана Мартиняка запрошує до участі в

Конкурсі біблійного знання для пізнання Діань апостолів

Мета:

- Поглиблення знання Святого Письма
- Мотивування до користання із Св. Письма
- Викликання зацікавлення Біблією
- Осмислення значення переказу віри
- Формування еклезіальної тотожності

Учасники:

- учні VI кл. початкової школи
- учні гімназії

Обсяг матеріалу:

- загальне знання Нового Завіту (поділ книг) за перекладом о. Хоменка
- Діяння апостолів:

I етап — розділи I-XIII

II етап — розділи XIV-XXVIII

Етапи:

- **I — шкільний-парафіяльний** — провести до 22.12.2010; листу учасників та листу з переможцями (три перші місця) переслати до 31.12.2010 р. на адресу Голови Катехитичної комісії i_lajkosh@wp.pl
- **II — Архиепархіяльний-фінальний** — відбудеться в суботу 7.05.2011 р. в Комплексі шкіл в Гурові Ілавецькому; початок год. 10.00

Лаурети та учасники фіналу отримають нагороди

Голова Катехитичної комісії
Перемисько-Варшавської Архиепархії
о. Іван Лайкіш

Щиро дякую усім моїм прихильникам, що віддали на мене свій голос у самоврядних виборах до Сеймику Вармінсько-Мазурського воевідства зі списку Громадянської платформи (РО). Хоча я не став депутатом, але Ваша підтримка є для мене виявом довіри і збудником до дальшої праці на благо української громади у Польщі та мешканців Вармії та Мазур.

Дарій ГАВРИЛЕЦЬ

КОНКУРС

Комісія до справ Молоді Вроцлавсько-Гданської Єпархії запрошує до участі в Єпархіяльному художньому (рисунковому) конкурсі

„Різдвяна картка”

Мета конкурсу:

- поглибити розуміння величної події Різдва Христового
- підкреслити вартості Християнської родини
- заохотити дітей до апостольства і життя Євангелією
- пригадати народні традиції святкування Різдва

Учасники:

- конкурс призначений для учнів Початкових шкіл та Гімназій які навчаються катехизи та української мови
- конкурс відбудеться в трьох вікових категоріях:
  1. I — III кл — Початкова школа
  2. IV — VI кл — Початкова школа
  3. I — III кл — Гімназія

Форма праці:

- праці виконані самодільно, довільною технікою з включенням елементів українського орнаменту
- формат А 4 (розгорнута картка)
- конкурсні роботи підписані: Ім'я, Прізвище, клас, парафія чи пункт навчання, зворотня адреса, телефон батьків або правних опікунів,

Праці прошу надсилати до **30.12.2010** на адресу:

**Ks. Stefan, Mirosława Prychoźdenko
ul. Rybacka 14, 77-200 Miastko**

Оголошення результатів відбудеться на вебсторінці Вроцлавсько-Гданської Єпархії, нагороди пересилатимуться поштою.

Передбачується можливість друкованого видання праць переможців Карітасом Вроцлавсько — Гданської Єпархії.

Комісія до справ Молоді
Вроцлавсько-Гданської Єпархії

Єднаємося у скорботі та молитві

з о. Мироном Михайлишином

з приводу смерті дорогої

МАТЕРІ

Хай рідна земля буде Покійній пухом.
Слова глибокого співчуття передаємо
усій родині.

Друзі з Гурова Ілавецького

З нагоди ювілею 60-ліття
і 35-ліття священства
Дорогому Брату

о. єрм. Ярославів Мадзеляну

першому, який у буряні протоптав стежки для молодих, що схотіли служити Богові та Українській Греко-Католицькій Церкві в Польщі

складаємо найщиріші побажання здоров'я, щастя, багато Божих ласк і більше усміху на лиці, на многи та благі літа.

Дякуємо Тобі за те, що Ти завжди є з нами.

Сестри і брати з родинами

Допоможіть збудувати церкву

Греко-католицька парафія на чолі зі своїм парохом о. Аркадієм Трохановським звертається з великим проханням до всіх людей доброї волі фінансово підтримати будову церкви.

Греко-католицька спільнота в Щецінку не має власного місця для молитви. Користаємо з костела о. Редemptористів — латинського обряду, але чуємо себе тут дуже чужо. Вирішили ми побудувати свою церкву. Є свідомість поважного завдання, тим більше, що спільнота є невеликою.

Щоб розпочати і завершити цю благородну справу — потрібні фінанси. Звичайно, вірні почали від особистого вкладу і цілий час збирають гроші.

Ще раз просимо: підтримайте нас, а про всіх жертводавців будемо пам'ятати в наших молитвах. Про наші дальші заходи будемо писати.

Дуже дякуємо всім вірним за пожертви зложені в неділю Зіслання Святого Духа з призначенням на будову церков у Вроцлавсько-Гданській єпархії. Надалі просимо про підтримку.

До сих пір ми стільки побудували, що видно на фотографії.

Наш банківський рахунок:

Parafia Greckokatolicka (bizantyjsko — ukraińska)
pw. Św. Michała Archanioła, 78 — 400 Szczecinek
Nr rachunku : 95 8935 0009 1300 3769 2000 0010
Bank Spółdzielczy w Jastrowiu
o/Szczecinek, ul. Bohaterów Warszawy 53,
78 — 400 Szczecinek

Parafia Greckokatolicka (bizantyjsko — ukraińska)
pw. Św. Michała Archanioła, 78 — 400 Szczecinek
Swift Code: GBWCPLPP
PL 19893500091300376920000020
Bank Spółdzielczy w Jastrowiu
o/Szczecinek, ul. Bohaterów Warszawy 53,
78 — 400 Szczecinek

Парох та вірні греко-католицької
парафії в Щецінку

БЛАГОВІСТ — суспільно-релігійний місячник. Видає Українська Католицька Церква у Польщі.

Редагує колегія: о. синкел д-р Євген Попович, Богдан Тхір (т) — секретар редакції (тел./факс дом. 89 761 05 21), о. Богдан Панчак — богословський відділ, Дарій Гаврилець — технічна редакція, о. Роберт Роса — Вроцлавсько-Гданська єпархія.

Погляди авторів публікацій не завжди сходяться з точкою зору редакції.

Матеріалів не замовлених не відсилаємо. В оправданих випадках застерігаємо собі право виправляти і скорочувати авторські тексти. Матеріали до публікації просимо висилати у машинописах або у чітких рукописах.

Kuria bp, ul. Basztowa 13, 37-700 Przemyśl, tel./fax 16 678-78-68
e-mail: kuria@przemyslgr.opoka.org.pl

Kuria bp, Pl. Nankiera 15a, 50-140 Wrocław, tel./fax 71 343-94-77,
fax 71 343-94-67, e-mail: konsystoria@wro-gda.opoka.org.pl

Adres «BLAHOWIST»; ul. Kościuszki 28/3, 11-220 Górowo Iławeckie
redakcji: e-mail: blahowist@poczta.onet.pl

Bank Spółdzielczy w Górowie II, Nr 08 8855 0004 2003 0006 3515 0001